

ปัญหาและแนวทางการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบล

พระสมุทรเจดีย์ อำเภพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ

มานะ วิวัฒน์ศักดิ์^{1*} และ เรืองวิทย์ อร่ามเจริญรัตน์²

Received: 10 January 2022 / Revised: 24 March 2022 / Accepted: 31 March 2022

บทคัดย่อ

การศึกษาปัญหาและแนวทางการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลพระสมุทรเจดีย์ อำเภพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลพระสมุทรเจดีย์ อำเภพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ และศึกษาแนวทางการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลพระสมุทรเจดีย์ อำเภพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้วิธีแบบผสม (Mixed Method Research) คือ การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่ แบบสอบถามสำหรับผู้ปกครอง โดยมีค่าความเชื่อมั่นที่ .97 กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 261 คน และผู้วิจัยได้ใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารและครูของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นรายบุคคล (Individual Research) จำนวน 16 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐานได้แก่ t – test และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – way ANOVA) ผลการวิจัยพบว่า

ปัญหาการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลพระสมุทรเจดีย์ อำเภพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า 1) ปัจจัยอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าด้านอื่นรองลงมา คือ ด้านบุคลากร ปัญหาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลพระสมุทรเจดีย์ อำเภพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการที่ต่างศูนย์กันจะมีปัญหาที่แตกต่างกันต่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 2) แนวทางการจัดการศึกษาปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาล ตำบลควรได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมการดำเนินงาน ตลอดจนการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย ส่งเสริมให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนช่วยเหลือในการจัดกิจกรรมของเด็กอย่างต่อเนื่อง

คำสำคัญ : ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก , การศึกษา, องค์การบริหารส่วนตำบลพระสมุทรเจดีย์

^{1,2}อาจารย์ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

E-mail: manawivatasak@gmail.com

Problems and Guidelines for Educational Management of the Child Development Center of Phra Samut Chedi Subdistrict Administrative Organization, Phra Samut Chedi District, Samut Prakan Province

Mana Wivatanasak^{1*} and Ruangwit Aramcharoenrat²

Abstract

The purpose of this study were to study the problems and approaches of educational management at the Child Development Center of Phra Samut Chedi Subdistrict Administrative Organization, Phra Samut Chedi District Samut, Prakan Province. The researcher used a mixed method which were and quantitative research . The tools used for data collection were questionnaire and interview question parents of 261 students. The reliability of the questionnaire was .97. The researcher interviewing 16 administrators and teachers of the child development center individually. Statistics used were frequency distribution, percentage, mean and standard deviation. The statistical used to test the hypothesis were t-test and one-way ANOVA analysis.

It was found that the factor was at the highest level of problems followed by personnel, problems each of the Child Development Center of Phra Samut Chedi Subdistrict Administrative Organization, Phra Samut Chedi District, Samut Prakan Province had different problems, at the significant at .05 level. 2) guidelines for early childhood educational management of municipal child development centers were the support and promoting from sub-districts as well as participation from all parties, Parents and the community to continuously participate in organizing children's activities.

Keywords: Child Development Center, Educational,
Phra Samut Chedi Subdistrict Administrative Organization

^{1*2}Lecture, Faculty of Business Administration, Bangkok Thonburi University

E-mail: manawivatasak@gmail.com

บทนำ

เด็กเล็กเป็นทรัพยากรของชาติที่ทรงคุณค่า และมีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ การพัฒนาเด็กเล็กจะต้องเริ่มตั้งแต่ปฏิสนธิจนถึงวัยก่อนเข้าเรียนในระดับชั้นประถมศึกษา นั่นคือจะต้องพัฒนาตั้งแต่หลังคลอดจนถึง 6 ปี ทั้งนี้เนื่องจากเด็กในวัย ดังกล่าวโดยเฉพาะอย่างยิ่งช่วง 2 ปีแรก เป็นช่วงที่มีการพัฒนาอย่างรวดเร็วในทุก ๆ ด้าน จึงควรได้รับการเลี้ยงดูจากครอบครัวอย่างใกล้ชิด เพื่อเป็นฐานในการพัฒนา สติ ปัญญา อารมณ์ สังคมและบุคลิกภาพ ตลอดจนคุณลักษณะนิสัยพื้นฐานต่าง ๆ ซึ่งการพัฒนาดังกล่าวจะต่อเนื่องมาจนคุณลักษณะนิสัยพื้นฐานต่าง ๆ ซึ่งการพัฒนาดังกล่าวของเด็กจะต่อเนื่องมาจนถึงวัยก่อนเข้าเรียนคือช่วง 3 – 5 ปี เป็นช่วงที่เด็กเริ่มออกจากบ้านไปสู่สถานศึกษา (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, 2549: 12) เด็กจึงนับเป็นทรัพยากรบุคคลที่สำคัญของประเทศเป็นพลังสำคัญในการพัฒนาชาติบ้านเมืองให้เจริญก้าวหน้าและมั่นคง ดังนั้นเด็กจึงควรเตรียมตัวที่จะเป็นกำลังของชาติด้วย หากเด็กทุกคนได้ตระหนักถึงอนาคตของประเทศชาติ ไม่ว่าจะเป็นการขยันหมั่นศึกษาหาความรู้ และใช้เวลาให้เป็นประโยชน์ ประพฤติตนอยู่ในระเบียบวินัย มีความขยันขันแข็ง ตลอดจนมีความเมตตากรุณาช่วยเหลือผู้อื่นเสียสละเพื่อส่วนรวม ดังนี้แล้วก็จะได้ขึ้นชื่อว่าเป็น “คนดี” ชาติบ้านเมืองก็จะเจริญมีความผาสุกร่มเย็นต่อไป

การจัดการศึกษาเด็กเล็กเป็นการจัดการศึกษาในระยะเริ่มต้นของชีวิต เป็นการจัดการศึกษาเพื่อปูพื้นฐานชีวิตที่ดีให้เด็กได้รับการเสริมสร้างพัฒนาการด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญา เด็กทุกคนจึงควรได้รับการเลี้ยงดู ส่งเสริมการเรียนรู้ และการวัดประสิทธิผลต่าง ๆ ซึ่งจะนำมาพาสู่คุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์ ซึ่งเป็นเป้าหมายของการจัดการศึกษาที่ต้องการให้เด็กไทยเป็น “คนเก่ง คนดี และมีคุณภาพ” โดยมีการพัฒนาที่เหมาะสมกับช่วงวัยพัฒนาคนตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ ตรงตามความต้องการ ทั้งในด้านสุขภาพ ร่างกายและจิตใจ สติปัญญา ความรู้และทักษะ คุณธรรมและจิตสำนึก (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, 2549: 45) ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องอาศัยระบบการจัดการศึกษาที่ดี และมีประสิทธิภาพในทุกระดับ โดยเฉพาะการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัย เพราะเป็นวัยที่มีการพัฒนาทุกด้านอย่างรวดเร็ว หากเด็กในวัยนี้ได้รับการอบรมเลี้ยงดูและจะประสิทธิผลเรียนรู้ได้อย่างถูกต้องเหมาะสมแล้วก็จะเป็นการเตรียมบุคคลให้เข้าสู่สังคมยุคใหม่อย่างมั่นคงและรู้เท่าทันโลก การอบรมเลี้ยงดูเด็กในช่วงปฐมวัย 0 – 5 ปี เป็นสิ่งสำคัญที่จะส่งผลต่อการพัฒนาการทางร่างกายและจิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ไปจนตลอดชีวิตเพราะช่วงวัยดังกล่าวร่างกาย โดยเฉพาะระบบประสาทและสมองกำลังเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วชนิดที่ไม่ปรากฏในวัยอื่นจึงถือว่าเป็นช่วงวัยสำคัญหรือช่วงวิกฤตของชีวิต การขาดสารอาหารและพลังงานจะกระทบกระเทือนการเจริญเติบโตของสมองเป็นเหตุให้เด็กรับรู้ช้า ความสามารถในการเรียนรู้ต่ำถ้ายิ่งขาดการเอาใจใส่เลี้ยงดู ขาดสิ่งเรียนรู้ที่เหมาะสมจะทำให้สัญญาณประสาทสัมผัสที่จะไปกระตุ้นให้ระบบประสาทที่กำลังเติบโตทำงานอย่างสมบูรณ์ ส่งผลต่อความสามารถและบุคลิกภาพของเด็กตลอดชีวิต การชดเชยเมื่อเด็กเติบโตหรือเป็นผู้ใหญ่ได้ผล ไม่ดีเท่ากับการเลี้ยงดู โดยคำนึงถึงการพัฒนาทุกด้านของเด็กช่วงปฐมวัย เนื่องจากสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน พ่อแม่ผู้ปกครองต้องทำงานนอกบ้านจึงต้องนำบุตรหลานของตนเข้าเรียนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กใกล้บ้าน จึงทำให้ศูนย์เด็กเล็กกลายเป็นบ้านหลังที่สองที่ช่วยแบ่งเบาภาระของพ่อแม่และผู้ปกครอง ในการเตรียมความพร้อมในทุก ๆ ด้านแก่เด็กให้มากที่สุด โดยมุ่งหวังให้เด็กที่เข้ามาเรียนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการพัฒนาการที่ดีขึ้น สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ ไม่เป็นภาระต่อครูบาอาจารย์พร้อมทั้งปลูกฝังนิสัยความรับผิดชอบให้เกิดขึ้นแก่เด็กจนติดเป็นนิสัยในอนาคต อีกทั้งยังสร้างทัศนคติเพื่อปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมที่สำคัญคือ ปลูกฝังความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เพื่อให้เติบโตขึ้นในสังคมอย่างมีความสุข ซึ่งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นการพัฒนาเด็กปฐมวัยที่เน้นการจัดการเรียนรู้และประสบการณ์ให้กับ

เด็กตามความต้องการและตามธรรมชาติของเด็ก ซึ่งเด็กจะได้รับการส่งเสริมพัฒนาที่เหมาะสมตามวัย โดยผู้ดูแลเด็กมีบทบาทในการจัดการกิจกรรม จัดประสบการณ์การเรียนรู้การอบรมเลี้ยงดูในการส่งเสริมพัฒนาเด็กปฐมวัยให้ได้รับการพัฒนาสูงสุด

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจึงเป็นสถานที่หนึ่งซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของการสร้างทรัพยากรมนุษย์ที่ทรงคุณค่า การดูแลรับผิดชอบศูนย์พัฒนาเด็กเล็กถือเป็นภารกิจที่สำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะต้องการศึกษาพัฒนาและพัฒนาเด็กเล็กในชุมชนท้องถิ่นให้มีความพร้อมและศักยภาพตามวัยประกอบกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 289 บัญญัติไว้ว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิที่จะจัดการศึกษาอบรมและฝึกอาชีพตามความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่น และเข้าไปร่วมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอบรมของรัฐ โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับมาตรฐานและระบบการศึกษาของชาติ และคำนึงการบำรุงรักษา ศิลปะจารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น ประกอบกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 41 บัญญัติให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิจัดการศึกษาในระดับใดระดับหนึ่งหรือทุกระดับตามความพร้อม ความเหมาะสม ความต้องการของท้องถิ่นและพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ พ.ศ. 2542 มาตรา 16 (9) บัญญัติให้เทศบาล เมืองพัทยาและองค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจหน้าที่ในการจัดการศึกษา (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, 2551: 22) กล่าวคือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาเด็ก เยาวชน และประชาชนในท้องถิ่นให้เป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุข ทั้งใจและกาย โดยจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ ใคร่อยากรู้เรื่องอะไร ต้องได้รู้ใคร่อยากเรียนเรื่องอะไรต้องได้เรียน เพื่อสร้างสังคมท้องถิ่นให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ประชาชนจะได้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพราะจัดการศึกษาเป็นหนทางที่จะนำไปสู่การพัฒนาประเทศที่ยั่งยืน เมื่อประชาชนได้รับการพัฒนาการพัฒนาประเทศทุก ๆ ด้านก็จะประสบความสำเร็จไปด้วย

จากการที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดการศึกษาขึ้นเอง จึงทำให้มาตรฐานการดำเนินงานและการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีความแตกต่างกันในด้านบุคลากร ด้านศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และด้านผู้เรียน ซึ่งเป็นปัจจัยนำเข้าที่สำคัญ กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องนี้จึงจัดทำมาตรฐานการศึกษา(ขั้นพื้นฐาน) ขึ้นมาเพื่อพัฒนาคุณภาพศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ได้มาตรฐานการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 6 ซึ่งระบุไว้ว่า “การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทย ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรม ในการดำรงชีวิต สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ดังนั้นสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงจำเป็นต้องดำเนินการประเมินผลภายในหรือประเมินตนเอง โดยถือว่าการประเมินเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหาร”

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้ทำการวิจัยได้เล็งเห็นความสำคัญของการพัฒนาศูนย์เล็กของขององค์การบริหารส่วนตำบลพระสมุทรเจดีย์ อำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ เพื่อให้บรรลุตามแผนยุทธศาสตร์ที่มีเป้าประสงค์ในเชิงยุทธศาสตร์ในการพัฒนาชุมชนต้นแบบ และสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542 ที่ว่า “การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม จริยธรรม สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นได้อย่างมีความสุข ” (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550) ดังนั้นผู้วิจัยจึงเลือกศึกษาปัญหาและแนวทางการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลพระสมุทรเจดีย์ อำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการให้เป็นศูนย์เด็กเล็กที่มีมาตรฐานการดำเนินงานของ

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการบริหารจัดการของศูนย์ การวางแผนงาน การจัดการเรียนการสอน เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียน และตรงตามความต้องการของชุมชน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลพระสมุทรเจดีย์ อำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ
2. เพื่อศึกษาแนวทางการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลพระสมุทรเจดีย์ อำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าและแนวทางการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลพระสมุทรเจดีย์ อำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ โดยใช้วิธีการวิจัยแบบผสม (Mixed Method Research)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลพระสมุทรเจดีย์ อำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการมีทั้งหมด 3 ศูนย์ ได้แก่

1. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดคูสร้าง
2. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดใหญ่
3. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กปากคลองบางปลากด

ซึ่งประชากรที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย ผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองนักเรียนจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลพระสมุทรเจดีย์ อำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. ผู้บริหารของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตำบลพระสมุทรเจดีย์ อำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลพระสมุทรเจดีย์ อำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ ทั้ง 3 ศูนย์ รวมทั้งสิ้น 3 คน
2. ครูของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตำบลพระสมุทรเจดีย์ อำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการทั้ง 3 ศูนย์ จำนวน 16 คน
3. ผู้ปกครองนักเรียนซึ่งมีบุตร หลาน ศึกษาอยู่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลพระสมุทรเจดีย์ อำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ ทั้ง 3 ศูนย์ รวมทั้งสิ้น 261 คน (ในอัตราส่วนผู้ปกครอง 1 คน ต่อ นักเรียน 1 คน)

ซึ่งในการวิจัยได้กำหนดหน่วยวิเคราะห์ (Unit of analysis) ของการวิจัยเป็นปัจเจกบุคคล (Individual) แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มคือ

กลุ่มที่ 1 ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียน ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลพระสมุทรเจดีย์ อำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการทั้ง 3 ศูนย์ รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 261 คน

กลุ่มที่ 2 ได้แก่ ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาการศึกษาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลพระสมุทรเจดีย์ อำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการทั้ง 3 ศูนย์ ครูทั้ง 3 ศูนย์ รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 16 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการวิจัยแบบผสม (Mix Method Research) เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้วิธีแจกแบบสอบถาม ที่เกิดจากการเก็บรวบรวมข้อมูล การประมวลผลความรู้จากแนวคิดทฤษฎี และเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเสริมด้วยการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างรายบุคคล (Individual Interview) จากผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลพระสมุทรเจดีย์ อำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ และครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลพระสมุทรเจดีย์ อำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ โดยในการสัมภาษณ์แต่ละครั้งผู้วิจัยจะมีการจดบันทึก และทำการบันทึกด้วยเครื่องมือต่าง ๆ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากการศึกษามาวิเคราะห์ สำหรับการวิจัยเชิงปริมาณใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐานได้แก่ t – test และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – way ANOVA) และการวิจัยเชิงคุณภาพใช้หลักการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อหาความสัมพันธ์ของข้อมูลเพื่อให้สามารถ นำไปสู่ข้อสรุปของเรื่องที่ศึกษา

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลพระสมุทรเจดีย์ อำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1.ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

การบริหารจัดการศูนย์เด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลพระสมุทรเจดีย์ อำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการในภาพรวมพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 4.21 และเมื่อพิจารณาเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 ลำดับปรากฏว่า การแจ้งข่าวสารของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เช่น ประกาศเปิด – ปิด ศูนย์ การจัดโครงการต่าง ๆ ของศูนย์มีปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 4.31 รองลงมาได้แก่ การจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นไปตามสภาพปัจจุบันและเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงในอนาคตอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 4.24 และการจัดการประสบการณ์การเรียนรู้สอดคล้องกับสังคม วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นอยู่ในระดับมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 4.20

2.ด้านบุคลากร

ด้านบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลพระสมุทรเจดีย์ อำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ ในภาพรวมพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 4.5 และเมื่อพิจารณาเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 ลำดับปรากฏว่า การจัดครูหรือผู้ดูแลเด็กที่มีความเหมาะสมกับจำนวนเด็กต่อห้องเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 4.31 รองลงมาได้แก่การจัดครู ผู้ดูแลเด็กเล็ก ที่มีใบประกอบใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู หรือหลักฐานที่ครูสภาออกให้เพื่อปฏิบัติหน้าที่สอนอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 4.29 และการพัฒนาบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 4.28 ตามลำดับ

3.ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลพระสมุทรเจดีย์ อำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ ในภาพรวมพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 4.37 และเมื่อพิจารณาข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 ลำดับ ปรากฏว่า การจัดการมาตรการป้องกันอุบัติเหตุ อุบัติภัย และอัคคีภัยที่อาจเกิดขึ้นอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 4.43 รองลงมาได้แก่ การจัดห้องน้ำ ห้องส้วม จำนวนเพียงพอและสะอาดปลอดภัยกับเด็กอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 4.41 และการจัดสรรพื้นที่ต่อการจัดการเรียนรู้และเครื่องเล่นที่ส่งเสริมต่อการพัฒนาการของเด็ก อยู่ในสภาพดีและปลอดภัยต่อเด็กอยู่ในระดับ มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 4.40 ตามลำดับ

4.ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร

ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตรองค์การบริหารส่วนตำบลพระสมุทรเจดีย์ อำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ ในภาพรวมพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 4.25 และเมื่อพิจารณาข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 ลำดับปรากฏว่า การจัดสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาประยุกต์ใช้กับการจัดประสบการณ์แก่เด็กได้อย่างเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 4.33 รองลงมา ได้แก่ การให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการกำหนดรายการโภชนาการตามแนวทางของกรมอนามัยอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 4.31 และการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กให้สอดคล้องกับบริบทและสังคมในท้องถิ่นของเด็กอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 4.27 ตามลำดับ

5.ด้านการมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนจากทุกหน่วยงาน

ด้านการมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนจากทุกหน่วยงานองค์การบริหารส่วนตำบลพระสมุทรเจดีย์ อำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ ในภาพรวมพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 4.18 และเมื่อพิจารณาข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 ลำดับปรากฏว่า การมีส่วนร่วมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับชุมชนในการสรรหาทรัพยากรและกองทุนเพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 4.27 รองลงมาได้แก่ การประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของศูนย์ให้ครอบครัว ชุมชนรับทราบอย่างทั่วถึงอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 4.21 และการจัดให้บุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน มีส่วนร่วมในการรับประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 4.19 ตามลำดับ

6.ด้านส่งเสริมเครือข่ายพัฒนาเด็กปฐมวัย

ด้านส่งเสริมเครือข่ายพัฒนาเด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลพระสมุทรเจดีย์ อำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ ในภาพรวมพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 4.20 และเมื่อพิจารณาข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 ลำดับปรากฏว่า การให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นแหล่งแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัย การจัดกิจกรรม นิทรรศการ ผลงานของเด็กร่วมกันกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอื่น ๆ และการอบรมสัมมนาหรือประชุมระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับทุกภาคส่วน เพื่อพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในด้านต่าง ๆ ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 4.25

สรุปผลการศึกษาปัญหาการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลพระสมุทรเจดีย์ อำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ โดยจำแนกตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า ปัญหาการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลพระสมุทรเจดีย์ อำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ มากที่สุดคือ ด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก รองลงมาคือ ด้านบุคลากร ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ด้านการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย และด้านการมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนจากทุกหน่วยงาน ตามลำดับ

ผลการศึกษาวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาแนวทางการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลพระสมุทรเจดีย์ อำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ สรุปได้ดังนี้

จากผลการสำรวจปัญหาการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลพระสมุทรเจดีย์ อำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ ทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ด้านการมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนจากทุกหน่วยงาน และด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย นำมาสรุปในภาพรวมแนวทางการพัฒนาจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลพระสมุทรเจดีย์ อำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ ในแต่ละด้านมีรายละเอียดดังนี้

1. ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก พบว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลพระสมุทรเจดีย์ อำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ มีแนวทางการพัฒนาดังนี้

- แนวทางการแจ้งข้อมูลข่าวสารของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้กับผู้ปกครองและชุมชนได้รับทราบโดยการประชุมคณะกรรมการศูนย์ในการวางแผนปฏิทินปฏิบัติงานของศูนย์ รวมทั้งมีการประชุมผู้ปกครองทุกปีการศึกษา และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการสร้างเครือข่ายของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กระหว่างศูนย์ เพื่อติดต่อสื่อสารแจ้งข่าวสารระหว่างศูนย์กับผู้ปกครองและชุมชน และปัจจุบันประเทศไทยเข้าสู่ไทยแลนด์ 4.0 ดังนั้นการแจ้งข่าวสารโดยใช้เทคโนโลยีจึงหลายช่องทาง เช่น อินเทอร์เน็ต Line, Facebook ที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสามารถทำได้ รวมทั้งการปิดประกาศหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ชุมชนได้รับทราบโดยทั่วถึงกัน

- แนวทางจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นไปตามสภาพปัจจุบันและเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงในอนาคต จากการที่มีการประชุมเพื่อวางแผนการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวางแผนปฏิทินวิชาการวางแผนประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งมีการประชุมร่วมกับกองการศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลพระสมุทรเจดีย์ การประชุมร่วมกับคณะกรรมการกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การประชุมร่วมและหน่วยงานเอกชน ทำให้การจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความทันสมัยสอดคล้องกับวัฒนธรรมท้องถิ่น และทันต่อความเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาในอนาคต ทำให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสามารถวางแผนจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับเด็กทันต่อเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปมีความทันสมัยกับยุคไทยแลนด์ 4.0

- แนวทางจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสังคม วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นโดยสอดแทรกวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นกับหน่วยการเรียนรู้ของเด็ก และนำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมโดยเชิญ

ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางมาเป็นผู้สอนให้กับเด็ก ทำให้เด็กเกิดประสบการณ์ตรงและมีทักษะความรู้มากขึ้น เช่น วิทยากรด้านการปลูกผักไร้ดิน

- แนวทางให้คำปรึกษาและรับฟังข้อเสนอแนะจากชุมชนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลพระสมุทรเจดีย์ อำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ ทุกศูนย์จะมีเว็บไซต์ของโรงเรียนซึ่งทำให้ผู้ปกครอง ชุมชน สามารถเข้าไปปรึกษา สอบถาม และให้ข้อเสนอแนะ กับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้ตลอดเวลา และนอกจากเว็บไซต์แล้วศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแต่ละศูนย์ยังมี Line, Facebook บุคคลทั่วไปสามารถสื่อสารกับทางศูนย์ได้ตลอดเวลา และนอกจากนี้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทุกศูนย์ขององค์การบริหารส่วนตำบลพระสมุทรเจดีย์มีการประชุมคณะกรรมการศูนย์ ประชุมผู้ปกครองอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี ซึ่งทำให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้รับฟังข้อเสนอแนะจากชุมชนอย่างต่อเนื่อง

- แนวทางการบริหารงบประมาณและแผนงาน เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแต่ละศูนย์ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากองค์การบริหารส่วนตำบลพระสมุทรเจดีย์ทุกปี โดยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดทำโครงการจัดซื้อ จัดจ้าง วัสดุ ครุภัณฑ์ทางการศึกษาค่าอาหารกลางวัน / นมโรงเรียน ค่าอุปกรณ์การเรียน และอื่น ๆ ที่จำเป็นต่อการจัดการเรียนการสอน ส่งไปยังองค์การบริหารส่วนตำบลพระสมุทรเจดีย์ตามระเบียบการเบิกจ่ายของทางราชการ แต่หากวัสดุ ครุภัณฑ์ หรือกิจกรรมใด ที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต้องใช้แต่ไม่สามารถเบิกจ่ายได้ตามระเบียบของทางราชการ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแต่ละศูนย์จะได้รับการสนับสนุนทรัพยากรและงบประมาณจากคณะกรรมการศูนย์ ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานเอกชน ให้การสนับสนุน

- แนวทางจัดประชุมเพื่อทราบข้อมูลการบริหารจัดการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแต่ละศูนย์มีการประชุมกับกองการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลพระสมุทรเจดีย์เพื่อรายงานผลการดำเนินงาน ปัญหา และวางแผนการดำเนินงาน เพื่อให้แต่ละศูนย์มีการดำเนินงานไปในทิศทางเดียวกัน และแต่ละศูนย์มีการประชุมร่วมกับคณะกรรมการศูนย์ ผู้ปกครองนักเรียน เพื่อวางแผนการบริหารงานโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ ของแต่ละศูนย์ให้สอดคล้องกับวัฒนธรรมและชุมชน

2. ด้านบุคลากร พบว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลพระสมุทรเจดีย์ อำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการมีแนวทางการพัฒนาดังนี้

- แนวทางจัดการครู ผู้ดูแลเด็ก ที่ไปประกอบวิชาชีพครู หรือหลักฐานที่ครูสภาออกให้เพื่อปฏิบัติหน้าที่สอน โดยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแต่ละศูนย์มีการจัดทำโครงการเพื่อขออัตราบุคลากรไปที่กองการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลพระสมุทรเจดีย์ ซึ่งรายละเอียดการรับสมัครและการสอนเป็นไปตามระเบียบของทางราชการ ซึ่งในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแต่ละศูนย์ที่จบปริญญาตรีสาขาการศึกษาปฐมวัยจะมีหน้าที่สอนเป็นหลักตามแผนการจัดประสบการณ์ให้เด็กมีการพัฒนาการตามวัยทั้งด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา

- แนวทางให้บุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยองค์การบริหารส่วนตำบลพระสมุทรเจดีย์มีการจัดส่งบุคลากรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั้ง 3 ศูนย์ ไปอบรม สัมมนา เพื่อส่งเสริมศักยภาพของบุคลากร เช่น จัดอบรมภาษาอังกฤษแก่บุคลากร จัดอบรมสื่อนวัตกรรมแก่บุคลากร ส่งบุคลากรไปอบรมเกี่ยวกับ

การศึกษาปฐมวัย และนำบุคลากรของศูนย์ไปศึกษาดูงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในจังหวัดอื่น ๆ เป็นประจำทุกปี ทำให้บุคลากรได้ประสบการณ์ที่แปลกใหม่ เพื่อนำความรู้และประสบการณ์มาปรับใช้กับการจัดการเรียนการสอนให้กับเด็ก บุคลากรได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างศูนย์อื่น ๆ และเป็นการสร้างเครือข่ายศูนย์พัฒนาเด็กเล็กระหว่างอำเภอและจังหวัด

- แนวทางจัดครู ผู้ดูแลเด็ก ให้มีความเหมาะสมกับจำนวนเด็กต่อห้องเรียน โดยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแต่ละศูนย์จะรับเด็กเข้าศึกษาให้เหมาะสมกับจำนวนห้อง และครู โดยเด็กต่อห้องเรียนไม่เกิน 20 คน ซึ่งเป็นไปตามระเบียบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้กำหนดไว้ แต่หากต้องการมีการเพิ่มครูหรือผู้ดูแลเด็กศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจะทำโครงการเพื่อขออัตราเพิ่มเติมไปยังองค์การบริหารส่วนตำบลพระสมุทรเจดีย์

- แนวทางพัฒนาความร่วมมือของบุคลากรเข้าร่วมกิจกรรมและโครงการต่าง ๆ ของศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัย โดยการให้บุคลากรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแลกเปลี่ยนกันจัดกิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ ที่ให้ครูและเด็กของแต่ละศูนย์เข้าร่วมกิจกรรม เป็นการสร้างความร่วมมือของบุคลากรระหว่างศูนย์และเด็กได้รับประสบการณ์เข้าร่วมกิจกรรม เช่น สัปดาห์วิชาการที่มีการส่งผลงานของเด็กและนำเด็กเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ

- แนวทางจัดบุคลากรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในตำแหน่งอื่น ๆ ที่จำเป็น เช่น ยามรักษาความปลอดภัย คนทำความสะอาด นักการภารโรง ซึ่งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแต่ละศูนย์ยังองค์การบริหารส่วนตำบลพระสมุทรเจดีย์อยู่ในอาคารซึ่งเป็นพื้นที่ของวัด โรงเรียน โรงพยาบาล บุคลากรบางตำแหน่งจึงอยู่ในส่วนการบริหารจัดการบุคลากรบางฝ่ายจึงเป็นหน้าที่ของโรงเรียน โรงพยาบาล

- แนวทางจัดบุคลากรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กประสานความร่วมมือกับชุมชนในการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแต่ละศูนย์จะมีการประชุมคณะกรรมการศูนย์ และประชุมผู้ปกครองนักเรียน เพื่อวางแผนปฏิบัติงานประจำปีการศึกษา ดังนั้นกิจกรรมหรือโครงการใดที่ไม่สามารถเบิกจ่ายองค์การบริหารส่วนตำบลพระสมุทรเจดีย์ ก็จะได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครองนักเรียน คณะกรรมการศูนย์ ชุมชน และหน่วยงานจากเอกชนเป็นอย่างดี

3. ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก พบว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลพระสมุทรเจดีย์ อำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ

- แนวทางให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดมีมาตรการป้องกันอุบัติเหตุ อุบัติภัย และอัคคีภัยที่อาจเกิดขึ้นโดยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแต่ละศูนย์จัดโครงการรณรงค์ป้องกันอัคคีภัยร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลพระสมุทรเจดีย์ในการอบรมโดยเชิญวิทยากรมาให้ความรู้แก่บุคลากรและเด็กเป็นประจำทุกปี เช่น การใช้อุปกรณ์ดับเพลิง การซ้อมหนีไฟเมื่อเกิดไฟไหม้ ติดตั้งกริ่ง / ตัวรับควัน / ติดป้ายทางออก และจัดสถานที่ภายในศูนย์ให้เป็นระเบียบเรียบร้อย อากาศถ่ายเทได้สะดวก มีแสงสว่างเพียงพอ รวมทั้งมีการออกมาตรการให้ผู้ปกครองรับ - ส่งเด็กที่หน้าศูนย์เด็กเล็กเพื่อลดปัญหาการจราจรติดขัดและลดอุบัติเหตุ พร้อมทั้งมีมาตรการตรวจสอบรถนักเรียนที่รับส่งเด็กให้มีการตรวจสอบภายในรถก่อนนำรถไปจอดเพื่อป้องกันเด็กติดในรถ

- แนวทางจัดสภาพแวดล้อมบริเวณภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีความร่มรื่นสวยงามและปลอดภัย โดยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแต่ละศูนย์จะมีข้อจำกัดเนื่องจากอยู่บนพื้นที่ของโรงเรียน โรงพยาบาล วัด ทำให้การบริหาร

จัดการสภาพแวดล้อมของศูนย์ทำได้ไม่เต็มที่ แต่ก็จัดสวนหย่อมในบริเวณศูนย์ให้ดูสวยงามตามความเหมาะสม ปลุกต้นไม้ที่ไม่ใหญ่เกินไป จัดสถานที่ให้สะอาด อากาศถ่ายเทได้สะดวก มีแสงสว่างภายในศูนย์เพียงพอ

- แนวทางจัดพื้นที่ให้เพียงพอต่อการจัดการเรียนรู้ และมีเครื่องเล่นที่ส่งเสริมพัฒนาการของเด็กอยู่ในสภาพดีและปลอดภัยต่อเด็ก เนื่องจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแต่ละศูนย์มีข้อจำกัดเรื่องของสถานที่ทำให้การจัดกิจกรรมหรือการจัดวางเครื่องเล่นสนามของศูนย์จึงเป็นไปตามเงื่อนไขของพื้นที่ที่ศูนย์ตั้งอยู่ ดังนั้น ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบางศูนย์จะใช้เครื่องเล่นสนามร่วมกับของโรงเรียนที่ศูนย์ตั้งอยู่และมีของเล่นภายในห้องที่ครูคอยดูแลทำความสะอาด

- แนวทางให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีห้องน้ำ ห้องส้วม มีจำนวนเพียงพอและสะอาดปลอดภัยกับเด็ก เนื่องจากที่กล่าวศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลพระสมุทรเจดีย์ อำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการอยู่บนพื้นที่ของ โรงเรียน โรงพยาบาล วัด ทำให้มีข้อจำกัดในการสร้างเพิ่มเติม ดังนั้น บุคลากรและเด็กของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจึงใช้ห้องน้ำ ห้องส้วม ห้องพยาบาลร่วมกับของโรงเรียน โดยมีครูร่วมดูแลทำความสะอาด จัดพื้นที่ให้มีอากาศถ่ายเท แลดูสวยงาม

- แนวทางจัดห้องเรียนให้มีแสงสว่างเพียงพอ และอากาศถ่ายเทได้สะดวก ซึ่งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแต่ละศูนย์มีการเปิดหน้าต่าง เปิดไฟ เปิดพัดลม ทุกเช้าเพื่อให้อากาศถ่ายเทในห้องถ่ายเทและเพื่อระบายอากาศ และภายนอกห้องของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการปลุกต้นไม้ตามความเหมาะสมของแต่ละศูนย์เพื่อเพิ่มความร่มรื่นและคลายความร้อนภายในศูนย์พัฒนาการเรียนรู้อของเด็กเล็ก

4. ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร พบว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลพระสมุทรเจดีย์ อำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ

- แนวทางจัดสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาประยุกต์ใช้กับการจัดประสบการณ์แก่เด็ก โดยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแต่ละศูนย์ได้รับงบประมาณจัดซื้อวัสดุการเรียนการสอน ครุภัณฑ์ทางการศึกษา เช่น คอมพิวเตอร์ เครื่องเสียง สื่อการเรียนการสอนสำหรับครูและเด็ก จากองค์การบริหารส่วนตำบลพระสมุทรเจดีย์ โดยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดทำโครงการเพื่อขออนุมัติจัดซื้อ และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแต่ละศูนย์จะติดตั้งอินเทอร์เน็ตสำหรับการเรียนการสอนของครูและเด็ก รวมทั้งการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ในห้องถิ่นมาทำสื่อการสอนสำหรับเด็ก

- แนวทางให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการกำหนดรายการโภชนาการตามแนวทางของกรมอนามัยองค์การบริหารส่วนตำบลพระสมุทรเจดีย์จัดโครงการอบรมให้ความรู้แก่ครูและบุคลากรศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเกี่ยวกับโภชนาการที่เหมาะสมถูกหลักอนามัย และมีการจัดทำรายการอาหารให้เหมาะสมกับโภชนาการของเด็กไว้ล่วงหน้า โดยหนึ่งในวันเด็กจะได้รับประทาน อาหารกลางวัน และผลไม้ และครูจะปลูกผักกับเด็ก เป็นการกระตุ้นความสนใจของเด็กทำให้เด็กอยากกินผักที่ปลูก เพราะเด็กส่วนใหญ่ไม่ชอบกินผัก และห้องประกอบอาหารมีระบบป้องกันแมลงและสัตว์เข้ามาภายใน มีบริเวณสำหรับเด็กทานอาหารสะอาด อากาศถ่ายเทสะดวก

- แนวทางจัดให้เด็กเข้าร่วมกิจกรรมชุมชนอย่างต่อเนื่อง เพื่อส่งเสริมให้เด็กสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น โดยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแต่ละศูนย์มีการจัดทำปฏิทินวิชาการของศูนย์เป็นประจำทุกปี ซึ่งในทุกปีจะมีกิจกรรมหรือโครงการให้ผู้ปกครอง ชุมชน เช่น วันสำคัญทางศาสนา

- แนวทางจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กให้สอดคล้องกับบริบทและสังคมในท้องถิ่นของเด็ก โดยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแต่ละศูนย์จัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับบริบทและสังคมท้องถิ่นและจัดกิจกรรม ประเพณีต่าง ๆ ของท้องถิ่นแล้ว让孩子เข้าร่วมกิจกรรม เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้วิถีชุมชนของตนเอง

- แนวทางให้ชุมชนและผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดประสบการณ์ของเด็กปฐมวัยโดยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแต่ละศูนย์มีการเชิญตัวแทนผู้ปกครองนักเรียนเข้าร่วมประชุมเพื่อวางแผนปฏิทินวิชาการ วางแผนจัดกิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ ของศูนย์ รวมทั้งแผนการจัดประสบการณ์ให้กับเด็กและการคัดเลือกสื่อการเรียนการสอนให้กับเด็ก

- แนวทางการจัดอบรม ให้ความรู้ในการจัดประสบการณ์และการดูแลเด็กแก่ชุมชน และผู้ปกครองนักเรียนโดยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเชิญผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านเด็กปฐมวัยมาให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแลเด็ก การอบรมเลี้ยงดูเด็ก การส่งเสริมพัฒนาการเด็ก โดยจัดให้กับผู้ปกครองเด็ก และชุมชน

5. ด้านการมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนจากทุกหน่วยงาน พบว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลพระสมุทรเจดีย์ อำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ

- แนวทางประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของศูนย์ให้ครอบครัว ชุมชน รับทราบอย่างทั่วถึงโดยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแต่ละศูนย์จัดให้มีการประชุมผู้ปกครองนักเรียน เพื่อเป็นการแจ้งผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และรับฟังข้อเสนอแนะ ปัญหาการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กรวมทั้งการประชุมวางแผนการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้ผู้ปกครองนักเรียน ชุมชน รับทราบ รายละเอียดในทิศทางเดียวกัน และปัจจุบันเทคโนโลยีก้าวไกลทำให้การสื่อสารของศูนย์ระหว่างผู้ปกครองนักเรียน ชุมชน สะดวกและรวดเร็ว และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดทำเอกสารประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของศูนย์ปิดประกาศให้ชุมชนได้รับทราบ

- แนวทางให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้บริการด้านวิชาการกับบุคคลภายนอก โดยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแต่ละศูนย์มีการจัดอบรมให้ความรู้แก่ผู้ปกครองนักเรียน และผู้ที่สนใจเกี่ยวกับแนวทางการอบรมเลี้ยงดูให้มีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา สมบูรณ์ตามวัยโดยเชิญผู้เชี่ยวชาญจากสถาบันการแพทย์โรงพยาบาลพระสมุทรเจดีย์สวทนต์ นอกจากนี้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดบอร์ดให้ความรู้เกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็ก เกร็ดเล็กน้อยเกี่ยวกับเด็ก บทความเกี่ยวกับเด็ก ไว้ให้ผู้ปกครองได้อ่านขณะมารับเด็ก

- แนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของศูนย์พัฒนาเด็กกับชุมชนในการสรรหาทรัพยากรและกองทุนเพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแต่ละศูนย์ได้วางแผนปฏิบัติงานของศูนย์ร่วมกับคณะกรรมการศูนย์ ผู้ปกครองนักเรียน ชุมชน ซึ่งบางกิจกรรมหรือโครงการต้องขอความร่วมมือจากชุมชน เพื่อสนับสนุนทรัพยากรและทุนทรัพย์ในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์เพื่อสนับสนุนการทำกิจกรรมของเด็ก ทางศูนย์จะได้รับความร่วมมือจากชุมชนเป็นอย่างดี

- แนวทางให้บุคลากร ครอบครัว องค์กรเอกชน มีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแต่ละศูนย์จะมีคณะกรรมการศูนย์ที่มาจากตัวแทนผู้ปกครองนักเรียน หน่วยงานเอกชน ตัวแทนชุมชน ซึ่งมีบทบาทในการวางแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กและร่วมประเมินการบริหารจัดการของศูนย์

- แนวทางให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการบริการอาคาร สถานที่ แก่ชุมชน จากที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแต่ละศูนย์ตั้งอยู่บนพื้นที่ของโรงเรียน โรงพยาบาล วัด ทำให้การบริหารจัดการพื้นที่ขึ้นอยู่กับโรงเรียน โรงพยาบาล และ

วัด ที่จะดำเนินการ แต่บางกิจกรรมทั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โรงเรียน โรงพยาบาล และวัด ก็ร่วมทำกิจกรรมร่วมกัน เช่น ทำกิจกรรมประเพณีทางศาสนาด้วยกัน กิจกรรมกีฬา

- แนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของครอบครัว ชุมชน ให้ความรู้โดยปราชญ์ชาวบ้านถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นให้แก่บุคลากรและเด็ก โดยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแต่ละศูนย์เชิญบุคคลในท้องถิ่นที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทางมาเป็นวิทยากรให้ความรู้แก่ครูและเด็ก เช่น การปลูกผักพอเพียง

6. ด้านการส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย พบว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลพระสมุทรเจดีย์ อำเภพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ

- แนวทางอบรม สัมมนา หรือประชุมระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับทุกภาคส่วนเพื่อพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในด้านต่าง ๆ โดยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแต่ละศูนย์ร่วมกับกองการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลพระสมุทรเจดีย์ และคณะกรรมการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเข้าประชุมร่วมกันเพื่อหาแนวทางในการปฏิบัติและวางแผนการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

- แนวทางให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นแหล่งเรียนรู้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัย ในทุกปี การศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจะมีการจัดกิจกรรมร่วมกันเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของแต่ละศูนย์และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแต่ละศูนย์มีการส่งบุคลากรไปศึกษาดูงานที่เป็นพัฒนาเด็กเล็กต้นแบบแล้วนำมาประยุกต์ใช้กับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก รวมทั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการสร้างเครือข่ายของศูนย์ทั้งในระดับองค์การบริหารส่วนตำบลพระสมุทรเจดีย์ และในระดับภาค ระดับจังหวัด เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้การจัดประสบการณ์การสอนให้กับเด็ก รวมทั้งเป็นแหล่งการแลกเปลี่ยนระหว่างศูนย์ในการนำเสนอผลงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและผลงานของเด็ก

- แนวทางจัดกิจกรรม นิทรรศการ ผลงานของเด็กร่วมกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอื่น ๆ โดยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแต่ละศูนย์มีการจัดกิจกรรมให้ครูและเด็กได้แสดงผลงาน และนำผลงานมาจัดนิทรรศการระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลพระสมุทรเจดีย์ อำเภพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนการเรียนรู้กับศูนย์อื่น ๆ เช่น งานประชุมผู้ปกครองที่องค์การบริหารส่วนตำบลพระสมุทรเจดีย์ งานสัปดาห์วิชาการ

- แนวทางสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการสนับสนุนงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ สถานที่ในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแต่ละศูนย์ได้รับงบประมาณจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ทางการศึกษา ครุภัณฑ์ทางการศึกษา สื่อการเรียนการสอน จากองค์การบริหารส่วนตำบลพระสมุทรเจดีย์ แต่ในช่วงระหว่างปีการศึกษาหรือบางกิจกรรมซึ่งไม่สามารถจัดซื้อวัสดุหรือทรัพยากรบางอย่างไม่สามารถซื้อตามระเบียบราชการได้ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจะขอการสนับสนุนงบประมาณวัสดุ หรือสถานที่ในการจัดกิจกรรมจากผู้ปกครองนักเรียน ชุมชน และหน่วยงานเอกชน ในการจัดซื้อและให้การดำเนินงานของศูนย์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

สรุปและอภิปรายผล

จากการสรุปผลการวิจัยเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลพระสมุทรเจดีย์ อำเภพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ มีประเด็นที่สำคัญที่นำมาอภิปรายดังนี้

1. ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลพระสมุทรเจดีย์ อำเภพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีปัญหาการบริหารงานอยู่ในระดับมากที่สุด แต่เมื่อพิจารณารายด้านแล้ว พบว่า การแจ้งข่าวสารของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เช่น ประกาศเปิด – ปิด ศูนย์การจัดโครงการต่าง ๆ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กยังไม่ทั่วถึง การจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นไปตามสภาพปัจจุบันและเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงในอนาคต และจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสังคม วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น แนวทางการจัดการศึกษาที่สำคัญได้แก่ การจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้เป็นไปตามมาตรฐานการการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กคือ ให้คณะกรรมการศูนย์มีส่วนร่วมในการวางแผนการปฏิบัติงานของศูนย์ เพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์ที่หลากหลายเพื่อให้ผู้ปกครองนักเรียนและชุมชนได้รับทราบข้อมูลข่าวสาร ซึ่งสอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 มาตรา 284 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหลายมีความเป็นอิสระในการกำหนดนโยบายการปกครอง การบริหาร การบริหารงานบุคคล การเงินและการคลัง และมีอำนาจหน้าที่ของตนเอง ประกอบมาตรา 289 วรรคสอง กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมมีสิทธิจัดการศึกษา อบรม และการฝึกอาชีพตามความเหมาะสม และความต้องการภายในท้องถิ่นนั้น มาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกระทรวงมหาดไทย พ.ศ. 2545 – 2559 ที่ให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดระบบบริหารและจัดหาทางการศึกษาให้สอดคล้องกับระบบการศึกษาของชาติอย่างมีประสิทธิภาพ มีความหลากหลายในการปฏิบัติ การกำหนดนโยบายและแผนการจัดการศึกษา ส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา จัดประสบการณ์และส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้สอดคล้องกับสังคม วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และสอดคล้องกับงานวิจัยของ มัญญา เหลาวัฒนา (2554) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลดงใหญ่ อำเภพิมาย จังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับทราบข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับความสำคัญของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และแนวทางการจัดการศึกษาให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงของสังคมและการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น

2. ด้านบุคลากรขององค์การบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลพระสมุทรเจดีย์ อำเภพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีปัญหาด้านบุคลากรอยู่ในระดับมากที่สุด แต่เมื่อพิจารณารายด้านแล้ว พบว่า การจัดครู ผู้ดูแลเด็กที่มีความเหมาะสมกับจำนวนเด็กต่อห้องเรียน การจัดครู ผู้ดูแลเด็ก ที่มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู หรือหลักฐานที่ครูสภาพออกให้เพื่อปฏิบัติหน้าที่สอน การพัฒนาบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง แนวทางการจัดการศึกษาที่สำคัญได้แก่ การจัดสรรอัตราครู ผู้ดูแลเด็กต่อห้องเรียน โดยจัดการศึกษาห้องเรียนละไม่เกิน 20 คน ซึ่งครูและผู้ดูแลเด็กมีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งที่

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย 2559 กำหนด และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กส่งเสริมให้บุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 มาตรา 284 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหลายย่อมมีความเป็นอิสระในการกำหนดนโยบายการปกครอง การบริหาร การบริหารงานบุคคล และมีอำนาจหน้าที่ของตนเอง สอดคล้องกับนโยบายเกี่ยวกับการจัดการศึกษา กระทรวงมหาดไทย พ.ศ. 2545 – 2550 ด้านครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา การเสนอพิจารณาสรรหาบุคคล การประเมินผลการปฏิบัติงาน การพัฒนาครู อาจารย์ เพื่อให้มีคุณภาพ และมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง โดยมีสิทธิประโยชน์ สวัสดิการ ค่าตอบแทนเพียงพอและเหมาะสมกับคุณภาพและวิชาชีพชั้นสูง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ มณฑริยา นามผล (2553) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาศูนย์เด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาว อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี พบว่า ด้านบุคลากร ควรสรรหาบุคลากรที่มีวุฒิทางการศึกษาและประสบการณ์การจัดการศึกษาให้เพียงพอต่อการดำเนินงาน และจัดสรรงบประมาณในการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็ก

3. ด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขององค์การบริหารส่วนตำบลพระสมุทรเจดีย์ อำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีปัญหาการจัดมาตรการป้องกันอุบัติเหตุ อุบัติภัยและอัคคีภัยที่อาจเกิดขึ้น การจัดห้องน้ำ ห้องส้วม จำนวนเพียงพอและสะอาด ปลอดภัยกับเด็ก การจัดสรรพื้นที่ต่อการจัดการเรียนรู้ และเครื่องเล่นที่ส่งเสริมต่อการพัฒนาการของเด็ก ให้อยู่ในสภาพดีและปลอดภัยต่อเด็ก แนวทางจัดการศึกษาที่สำคัญได้แก่ การจัดโครงการอบรมให้ความรู้กับบุคลากรและเด็กเกี่ยวกับการป้องกันอุบัติเหตุและอัคคีภัยและจัดสวนหย่อมให้สวยงามราบรื่น การจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็กตามความเหมาะสมของสถานที่ ดูแลห้องน้ำ ห้องส้วม ให้สะอาด อากาศถ่ายเทได้สะดวก มีแสงสว่างเพียงพอ ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย พ.ศ. 2545 – 2559 ที่ให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดภูมิทัศน์สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกอาคาร คำนึงถึงสุขลักษณะที่จะส่งผลต่อสุขภาพโดยตรงในการป้องกันการแพร่กระจายของโรคติดต่อ ลดความเสี่ยงจากการเกิดอุบัติเหตุ ส่งเสริมความปลอดภัยให้กับเด็ก และ สอดคล้องกับกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข (2548) ได้กำหนดมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กน่ายุ่ระดับพื้นฐาน คือ เด็กทุกคนได้รับการเฝ้าระวังภาวะโภชนาการ ได้รับการประเมินพัฒนาการตามเกณฑ์อายุโดยผู้ดูแลเด็ก ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบริเวณศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีสภาพแวดล้อมภายนอกและภายในสะอาดและปลอดภัย ห้องน้ำ ห้องส้วมสะอาด ถูกสุขลักษณะ สถานที่เตรียมอาหารปรุงอาหารสะอาด ถูกสุขลักษณะ และจากหลักสูตรการจัดการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 สำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ให้กับเด็ก เด็กจะเรียนรู้ได้เมื่อเด็กเป็นผู้กระทำผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า ได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงด้วยตนเอง ได้เคลื่อนไหว ได้อยู่ในบรรยากาศที่อบอุ่นและปลอดภัย มีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ซึ่งจะช่วยส่งเสริมเรียนรู้ให้เด็ก

4. ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตรขององค์การบริหารส่วนตำบลพระสมุทรเจดีย์ อำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีปัญหาการจัดสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาประยุกต์ใช้กับการ

จัดประสบการณ์แก่เด็กได้อย่างเหมาะสม การให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการกำหนดรายการโภชนาการตามแนวทางของกรมอนามัย การจัดให้เด็กเข้าร่วมกิจกรรมชุมชนอย่างต่อเนื่องเพื่อส่งเสริมให้เด็กสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น แนวทางจัดการศึกษาที่สำคัญได้แก่ การพัฒนาการจัดการศึกษา การอบรมเลี้ยงดู และแผนการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติ และพัฒนาการของเด็กภายในวัยบริบทสังคม วัฒนธรรมท้องถิ่น และเพื่อให้เด็กมีพัฒนาการทั้งด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ สังคม และด้านสติปัญญา ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานการดำเนินงาน ศูนย์พัฒนาเด็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย พ.ศ. 2545 – 2559 ที่กำหนดนโยบายเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้านกระบวนการเรียนรู้สำคัญที่สุด การจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตามธรรมชาติเต็มศักยภาพ เด็กทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมพัฒนาการตลอดจนการเรียนรู้ที่เหมาะสมด้วยปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับครอบครัวและชุมชน และรวมถึงการพัฒนาและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ผลิตและพัฒนาแบบเรียน สื่อสิ่งพิมพ์ วัสดุและรวมถึงการพัฒนาและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ผลิตและพัฒนาแบบเรียน สื่อสิ่งพิมพ์ วัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีโดยจัดให้มีเงินสนับสนุนการผลิตเพื่อการศึกษา อีกทั้งสอดคล้องกับสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (2549) เกี่ยวกับหลักการพัฒนาเด็กโดยองค์รวมและหลักการจัดประสบการณ์โดยยึดเด็กเป็นสำคัญ โดยจัดการอบรมเลี้ยงดูด้วยความรัก ความเอาใจใส่ และการจัดการเรียนรู้ผ่านการเล่นและกิจกรรมที่เหมาะสมโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล เด็กสามารถควบคุมอารมณ์ตนเองด้านสังคมโดยให้มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับบุคคล และสิ่งแวดล้อม และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประสม มารศรี และจิตรลาด ชิดอน (2557) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครราชสีมา พบว่า ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด

5. ด้านการมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนจากทุกหน่วยงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพระสมุทรเจดีย์ อำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการขององค์การบริหารส่วนตำบลพระสมุทรเจดีย์ อำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีปัญหาการมีส่วนร่วมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับชุมชนในการสรรหาทรัพยากรและกองทุนเพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กการประชาสัมพันธ์ของศูนย์ให้ครอบครัว ชุมชน รับทราบอย่างทั่วถึง การให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้บริการด้านวิชาการ เช่น เผยแพร่ความรู้ในการอบรมเลี้ยงดูเด็ก แนวทางจัดการศึกษาที่สำคัญได้แก่ นำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก นำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับเด็ก ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย พ.ศ. 2545 – 2559 เพื่อให้การจัดการศึกษาของท้องถิ่นดำเนินงานตามความต้องการ กำหนดให้บุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน สถาบันการศึกษา ศาสนาสถาน และประชาชนในท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการดำเนินงานจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์ประกอบส่วนท้องถิ่น ตามศักยภาพและความสามารถของท้องถิ่น และกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข (2548) ได้กำหนดเกณฑ์มาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กว่าคือ ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (2549) และหลักสูตรการจัดการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ได้กำหนดหลักการประสานความ

ร่วมมือระหว่างครอบครัวและสถาบันศึกษา รวมทั้งศึกษาต่าง ๆ ในสังคม ร่วมมือกันในการพัฒนาเด็ก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มณฑริยา นามผล (2553) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาว อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองชุมชนควรส่งเสริมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์กับทุกฝ่ายทั้งฝ่ายบริหาร ครูผู้ปกครองและเด็ก และสอดคล้องกับ ประชัน ใจวงศ์ (2555) ได้ศึกษาเรื่อง การประเมินการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลในจังหวัดแพร่ การจัดการศึกษาปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาล ตำบลควรได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมการดำเนินงาน ตลอดจนการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย

6. ด้านการส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัยองค์การบริหารส่วนตำบลพระสมุทรเจดีย์ อำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีปัญหาการให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นแหล่งแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัย การจัดกิจกรรม นิทรรศการ ผลงานเด็กร่วมกับศูนย์พัฒนาเด็กอื่น ๆ การอบรมสัมมนาหรือประชุมระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับทุกภาคส่วนเพื่อพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในด้านต่าง ๆ แนวทางจัดการศึกษาที่สำคัญได้แก่ การส่งเสริมให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมช่วยเหลือในการจัดกิจกรรมของเด็กอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 วัตถุประสงค์การจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อส่งเสริมสนับสนุนความร่วมมือระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับชุมชนให้สามารถร่วมกันวางแผนและดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมาย และสอดคล้องกับมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย พ.ศ. 2545 – 2559 เพื่อส่งเสริมให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานในการอบรมเลี้ยงดู หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครู ผู้ดูแลเด็กเล็ก ผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงต้องส่งเสริมการสร้างเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัยในการเป็นแหล่งแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางด้านปฐมวัย เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนการจัดประชุม อบรมและสัมมนาและสอดคล้องกับงานวิจัยของ Pallozzi (1981) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบของชุมชนต่อการเข้าไปเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของโรงเรียนท้องถิ่นในรัฐนิวเจอร์ซีย์ ประเทศสหรัฐอเมริกา ผลการวิจัย พบว่า การจัดการศึกษาควรขยายไปเป็นรูปแบบของชุมชนเองด้วยการจัดศึกษาในโรงเรียนควรร่วมมือกันทุกฝ่าย

ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยให้ทราบถึงความสำคัญการจัดทำแผนพัฒนา อาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีพื้นที่สำหรับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้กับเด็กส่งเสริมให้บุคลากรจัดการศึกษาตามแนวทางการจัดการศึกษาปฐมวัยให้เกิดความชำนาญเพื่อนำมาพัฒนางานให้เกิดประโยชน์กับเด็กอย่างสูงสุด ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กชุมชน และผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ควรร่วมมือกันการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อตอบสนองความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะสำหรับวิจัยครั้งต่อไป

1.ควรศึกษาแนวทางการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในพื้นที่อื่น ๆ ต่อไป

2.ควรมีการวิจัยติดตามและประเมินผลการนำแนวทางการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลพระสมุทรเจดีย์ อำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ

เอกสารอ้างอิง

- กนกอร อุณาพรหม. (2553). *การจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม. สกลนคร : สำนักวิทยาและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.*
- กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย. (2545). *พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542.* กรุงเทพฯ. กองราชการส่วนตำบล ส่วนพัฒนารายได้ท้องถิ่น สำนักบริหารราชการส่วนท้องถิ่น.
- ช่อทิพย์ ศรีรัตน์. (2553). *การบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลนครนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี. การค้นคว้าแบบอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.*
- ทองศักดิ์ ปักโคทานัง. (2557). *การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลแกดำ อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม. วารสารการเมืองการปกครอง, 4(2), 352-366.*
- ทิพย์มาศ ลิ้มสุชาติ. (2551). *ปัญหาการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลลิศ จังหวัดยะลา. การศึกษาอิสระ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.*
- ประชัน ใจวงศ์. (2555). *การประเมินการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลในจังหวัดแพร่. วิทยานิพนธ์ครูสภามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.*
- มณฑริยา นาผล. (2553). *การพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาวอำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี. การศึกษาอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.*
- มัญจนา เหล่าวัฒนา. (2554). *การพัฒนาการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลดงใหญ่ อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา. การศึกษาอิสระ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.*
- ลิขิต อีร์เวคิน. (2554). *การเมืองการปกครองไทย รายงานการวิจัยประเมินผลการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. กรุงเทพฯ: พรักหวานกราฟฟิค.*
- Alburly, RG. (March 1977). "The Development of Guiding , Principles for the Establishment and Organization or a Parish Day Nursery School" Dissertation Abstracts International.
- Pallozzi, D.P. (1981). "A model for community participation in local school district decision Making" Dissertation Abstracts International.